

Эхнэр -
Монгол

ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ
ба УЛАН-УДЫН ГК-гэй
болон БМАССР-эй
ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ
ОРГАН

Верховно Главнокомандалагшын ПРИКАЗ

Украинска фронтын сэрэгүүдые
командалагша

Советскэ Союзай Маршал
ТОЛБУХИИДА

Фронтын штабай начальник

Генерал-лейтенант ИВАНОВГО

УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд добтол-
гсжалүүлжэ, мүнөөдэр, апрелин 15-да,
газар дээрэ ТРАНЗЕН мүнэн дээрэхн не-
хамгаалгын газарай хүсэтэ түшэг тулгуу-
р ба харгы замуудай шухала үзэл болохо
ПЕЛЬТЕН гэдэг городые эзэлэн абаба.

ПЕЛЬТЕН гэдэг городые эзэлэн абахын
байлдаануудта генерал-полковник ГЛАГОЛЕВ,
генерал-майор РОЖДЕСТВЕНСКИЙ, генерал-лейте-
нант ПИКО, генерал-лейтенант ТИХОНОВ, ге-
нерал-майор ДЕНИСЕНКО, генерал-майор СЕРЕГИН,
генерал-майор ВНИДУШЕВ гэгшэдэй сэрэгүүд; артил-
лерийн генерал-полковник НЕДЕЛИН, артиллерийн
генерал-майор БРЕЖНЕВ, полковник СИНИЦЫН, ар-
тиллерийн генерал-майор ВЕЛИКОЛЕМОВ, полков-
ник ПИЧКУР, подполковник
гэгшэдэй артиллеристнууд; танкова сэрэ-
гийн генерал-майор НАВЕЛКИН, генерал-майор
ШИШКО, полковник БУДИНОВ, подполков-
ник ЛЮБОВ, полковник ЧУНИХИН, полковник ИН-
СКО, полковник ГОРЧИНСКИЙ, полковник
гэгшэдэй танкистнууд; авиацийн гене-
рал-майор СУДЕЦ, авиацийн генерал-майор КОР-
НЕЙВ, авиацийн генерал-лейтенант ТОЛСТИКОВ,
генерал-майор ТИЩЕНКО, полковник СМЕР-
ДИН, полковник ШАТИЛИН, подполковник СТЕ-
ПАНОВ гэгшэдэй лётчигууд; инженернэ сэрэгүүдэй
полковник КОТЛЯР, полковник ВОДОВАТОВ,
полковник ПОМИНАС, майор СОФРОНКОВ, майор
гэгшэдэй сапёрнууд; хэлхээ-холбооной сэрэ-
гийн генерал-лейтенант КОРОЛЕВ, хэлхээ-хол-
бооной генерал-майор ГОИЧАРЕНКО, ин-
женер РУБАНОВ гэгшэдэй хэлхээ-холбоошод
гараба.

Туйлахан илалты тэмдэглэхын тулада
ПЕЛЬТЕН гэдэг городые эзэлэн абахын тү-
рэн байлдаануудта үлэмжэ ехээр шалгархан
сэрэгүүд ба частнуудые орденуудаар шагнаг-
дга.

Апрелин 15-да, 21 часта манай Эхэ
орной Москва болбол САНКТ-ПЕЛЬТЕН
гэдэг эзэлэн абахан 3-дахн УКРАИНСКА
фронтын габьяата сэрэгүүдтэ зуун хорин дүрбэн
хори дахин артиллерийн буудалга хэжэ
Эхэ оройнгоо үмэнэһөө салют-мэндэ хүргэхэ

Туйлахан дайшалхы ябуулгануудые хэһэнэй
ПЕЛЬТЕН гэдэг городые сүлөөлхын
байлдаануудта хабаадалсаһан
хүтэлжэ байгаа сэрэгүүдтэ БАЯСХАЛАН

Эхэ оройн эрхэ сүлөө ба бээ даанхай
сэрэгүүдтэ ами бээ үгэһэн герой-
нууд мүнхэдөө алдаршаг.

Бүхэ булимтарагшад үхэжэ товилог!

Верховно Главнокомандалагша
Союзай Маршал И. СТАЛИН.

1945 оной апрелин 15. № 336.

Тайн колхозууд тариха эхилээ

Колхоз нолевай
хэргэрэн эхилбэ.
Тайн хэжэ, тазарга
хэргэрэн дор энэ кол-
хоз эрөө.

Туйлахан газар
32 гектарта
хэргэрэн хэргэрэн. Энэ
хэргэрэн Улаан парти-
заны хүдөө-жа-
галануудтэ үүсхэ-
хэргэрэн социалистическэ хажуугаар тариха хэжэ эхилбэ.

мүрхсөөндэ оролсожо, оролхото
культурануудай эргын тариха
майн 5-да эрхим шанартайгаар
дүүргэхэ уялга абаад, аймагай
бүхы колхозуудые уряалан хан-
далга гаргаа.

Тэрэшэлэн «Красная заря»,
«Красный партизан», Сталинай,
Калининай нэрэмжэтэ колхозууд
газарай хүрхэнэй элдүүрилгын
хажуугаар тариха хэжэ эхилбэ.

Верховно Главнокомандалагшын ПРИКАЗ

2-дохи Украинска фронтын сэрэгүүдые командалагша
Советскэ Союзай Маршал МАЛИНОВСКИДО
Фронтын штабай начальник
генерал-полковник ЗАХАРОВГА

2-дохи УКРАИНСКА фронтын сэрэ-
гүүд 3-дахн УКРАИНСКА фронтын сэрэ-
гүүдтэ тухаламжатайгаар ВЕНЬЭЭ
хойшоо сухариха гэгһэн немецкэ бүлэг
сэрэгүүдые бута нэрхэн халгааха зуу-
раа ДУНАЙН зүүн эрье дээрэхн не-
мецүүдтэ хамгаалгын газарай хүсэтэ
түшэг тулгуурийн пунктнууд болохо
КОРНЕЙБУРГ ба ФЛОРИДСДОРФ гэдэг
городуудые эзэлэн абаба.

Байлдаанай ябаса дундуур тус
фронтын сэрэгүүд 3.000 гаран немецкэ
солдат болон офицернуудые плендэ
абажа, мүн тэрэшэлэн олон буу зэбсэг
ба сэрэгэй бусад зөөри булиан абаһан
байна.

Хүрээлэгдэһэн немецкэ бүлэг сэрэ-
гүүдые бута нэрхэн халгаахада ба нэр-
рэлэгдэгшэ городуудые эзэлэн абахын
түлөө болоһон байлдаануудта генерал-
лейтенант ПЕТРУШЕВСКИЙ, генерал-
лейтенант ЗАХВАТАЕВ, генерал-майор
БИРМАИ, генерал-майор ДЕРЕВЯНКО,
генерал-лейтенант РУБАНЮК, генерал-
лейтенант БАХТИН, генерал-майор БИ-
РЮКОВ, генерал-майор МАРГЕЛОВ,
генерал-майор СОКОЛОВСКИЙ, гене-
рал-майор ИВАНОВ, полковник КОВ-
ТУН-СТАНКЕВИЧ, полковник САГИ-
ТОВ, полковник ВАСИЛЕВСКИЙ,
полковник АНДРЮКОВ, полковник
ДРЫЧКИН, полковник ЧИЖОВ, под-
полковник ДРАНИШЕВ, подполковник
ДРИГ гэгшэдэй сэрэгүүд; контр-
адмирал ХОЛОСТЯКОВ гэгшын Улаан
тугта Дунайска флотийн корабль-
нууд ба частнууд; артиллерийн ге-
нерал-майор АЛЕКСЕЕНКО, артилле-
рийн генерал-майор ЦИКАЛО, артил-
лерийн генерал-майор РАТОВ, артил-
лерийн генерал-майор ИВАНОВ, пол-
ковник ЛИХАЧЕВ, полковник МОТОВ,
полковник БУЛАХТИН гэгшэдэй ар-
тиллеристнууд; генерал-лейтенант СВИ-
РИДОВ, полковник РУМЯНЦЕВ, под-
полковник ИВАНОВ, подполковник
МАЛЫШЕВ, полковник САФУЛИН,

полковник ОГНЕВ, полковник ЛЯЩЕН-
КО гэгшэдэй танкистнууд; авиацийн
генерал-лейтенант СТЕПНИЧЕВ, авиаци-
ийн генерал-лейтенант ПОДГОРНЫЙ,
авиацийн генерал-майор КАМАНИН
гэгшэдэй лётчигууд; полковник ЗИ-
МИН, полковник КАЛИНИЧЕНКО, пол-
ковник КОВАЛЕНКО гэгшэдэй сапёр-
нууд; полковник ЕГОРОВ, подполков-
ник СУХИХ, гүрэнэй аюулгүйе хам-
гаалгын полковник КАРПОВ гэгшэдэй
кэлхээ-холбоошод шалгаржа гараба.

Илгэжэ туйлахан илалты тэмдэг-
лэхын тулада хүрээлэгдэһэн бүлэг не-
мецкэ сэрэгүүдые бута нэрхэн хал-
гааһын ба КОРНЕЙБУРГ болон ФЛО-
РИДСДОРФ гэдэг городуудые эзэлэн
абахын түлөө болоһон байлдаануудта
үлэмжэ ехээр шалгархан соединени-
үүд ба частнуудые орденуудаар
шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдэр, апрелин 15-да, 22 час
30 минутта манай Эхэ оройн столи-
ца МОСКВА болбол хүрээлэгдэһэн не-
мецкэ бүлэг сэрэгүүдые бута нэрхэн
халгааһын ба нэрлэгдэгшэ городуудые
эзэлэн абаһан 2-дохи УКРАИНСКА фрон-
тын шэн габьяата сэрэгүүдтэ хоёр
зуун хорин дүрбэн ехэ буугаар хори
дахин артиллерийн буудалга хэжэ Эхэ
оронойнгоо үмэнэһөө салют-мэндэ хүр-
гэхэ байна.

Олсо һайн дайшалхы ябуулгануу-
дые хэһэнэй тулада хүрээлэгдэһэн не-
мецкэ бүлэг сэрэгүүдые бута нэрхэн
халгааһын ба КОРНЕЙБУРГ болон
ФЛОРИДСДОРФ гэдэг городуудые сү-
лөөлхын түлөө болоһон дайн байлда-
ануудта хабаадалсаһан Танай хүтэлжэ
байгаа сэрэгүүдтэ БАЯСХАЛАН ХҮР-
ГЭНЭБ.

Манай Эхэ оройн эрхэ сүлөө ба
бээ даанхай байхын түлөө болоһон бай-
лдаануудта ами бээ үгэһэн геройнууд
хэтэ мүнхэдөө алдаршаг!

Немецкэ булимтарагшад үхэжэ то-
вилог!

Верховно Главнокомандалагша

1945 оной апрелин 15. № 337. Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.

Һаяхан олон хүүгдые түрэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдтэ орден болон медаль-
нууд барюулагдаба. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) Парамодова А. Д., Барцова А. Ш.,
Шерхонса В. Н., Китайцева А. Г., Дэмбуева М. П. О. Зинини фото.

Советскэ Информбюроһоо

Апрелиин 14-эй оперативна мэдээнһээ

Апрелиин 14-эй туршада Земландска хахад арал дээрэ, КЕНИГСБЕРГҺЭЭ баруун-хойгуур ба баруугаар 3-дахи БЕЛОРУССКА фронтын сэргүүд 60 гаран хуурин газарнуудыг, тэднэй дунда АЛЫКНИКЕН, РАНТАУ, НОЙКУРЕН, ЛОППЕНЕН, ЗАССАУ, БАТТАУ, ТИРЕНЕН, САНКТ ЛОРЕНЦ, МОССИКЕН, КОТЦЛЯКЕН, АУРХОФ, КОЙЕКЕ, ПОЕРШТИТЕН, ВИСТЕНЕН, ЗЕВЕРАДТИТЕН, ШОШШЕНЕН, БЭРВАЛЬДЕ, ДОРОТЕНХОФ, ГРОСС ХАЙДЕНРУГ гэдэг хуурин газарнуудыг ба НОЙКУРЕН, ЗЕЕРАППЕН гэдэг түмэрзэмай станцинуудыг байлдаатайгаар эзэлбэ. Апрелиин 14-дэ энэ дайондо тус фронтын сэргүүд 7.000 гаран немециз солдат ба офицернуудыг плендэ абаба.

Чехословаккин газар дээрэ ГОДОНИН горадһоо зүүгээр ба баруун урдуур 2-дохи УКРАИНСКА фронтын сэргүүд долбологой үргэлжлүүлжэ, МАЗУР, НУЖЕЛОВ, МЛАЯ ВЪБКА, КНЕЖДУВ, СТРАЖНИЦЕ, ЛУЖИЦЕ, МИКУЛЬЧИЦЕ, МОРАВСКА НОВАЯ ВЕСЬ, ГРУШКИ, НОВЫЙ ЖИЖКОВ, СТАРЫЙ БРЕЖЕСЛАВ гэдэг хуурин газарнуудыг эзэлбэ. ВЕНЭҺЭЭ хойгуур ба баруун-хойгуур тус фронтын сэргүүд Австриин газар дээрэ ХОХЕНАУ, ГРОСС ИНЦЕРДОРФ, ОБЕР ЗУЛЬЦ, НЕКСИНГ, БАД-ПИРАВАРТ, КРОНБЕРГ, РИДЕНТАЛЬ, УЛЬРИХСКИРХЕН, ПРЕЗИНГ, ПУТЦИНГ, ЗИЦЕРАЛЬД гэдэг хуурин газарнуудыг эзэлһэн байна.

ВЕНЭҺЭЭ баруугаар 3-дахи УКРАИНСКА фронтын сэргүүд долбологой үргэлжлүүлжэ, ТРАЙЗЕН мүрэнһе гаталан гараад, ГЕРЦЕНБУРГ горадыг, мүн тэрэшэсэн 60 гаран ондоо хуурин газарнуудыг, тэднэй тоодо МИХЕЛЬХАУЗЕН, ПИШЕЛЬСДОРФ, ЦВЕНТЕНДОРФ, ПОНЗЕЕ, ТРАСДОРФ, ЗИТЦЕНБЕРГ, ГЕТЦЕРСДОРФ ИНЦЕРДОРФ, КРЕЙЦ, ОССАРН, КАПЕЛЛЬН, ЕЙТЕНДОРФ, МУРТЕТЕН, БОХАЙЖИРХЕН, ХРИСТОФЕН гэдэг тэмо хуурин газарнуудыг ба МИХЕЛЬ ХАУЗЕН, ТРАСДОРФ, ГЕМЕЙНЛЕБАРН гэдэг түмэрзэмай станцинуудыг эзэлбэ. Апрелиин 13-дэ болоһон байлдаануудта тус фронтын сэргүүд дайсанай 2.200 гаран солдат ба офицернуудыг плендэ абажа, имэ тэсфэй булян абаһан байна гэбэл: 107 танк ба самоходно ехэ буу, 19 хуягта транспортёр, 135 полесвей ехэ буу, 44 миномёт, 294 пулемёт, 615 автомашина, 69 паровоз, 2.367 түмэрзэмай вагон, сэргэй зөөритэй 37 снлад болоно.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ шухала хубилалтанууд болсогүй.

Апрелиин 13-дэ бүхы фронтнууд дээрэ 70 немециз танк болон самоходно ехэ буунууд гэмтээгдэһэн ба үгы хэгдэһэн байна. Агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллерийн буудалгаар дайсанай 40 самолёт унагаагдаба.

Улаантугта Балтийска флотой авиаци дайсанай корабльнууд болон транспортнуудта сохилтануудыг хэбэ

Апрелиин 12 ба 13-дэ Улаантугта Балтийска флотой авиаци болбох Пиллау портдо ба Пиллауһаа баруун-хойгуур далай содо дайсанай сэргэй корабльнууд болон транспортнуудта сохилтануудыг хэбэ ябадлаа үргэлжлүүлбэ. Бомбо-тронебно сохилтануудыг

хэһэнэй эсэстэ дайсанай нэгэ миноносец, хажуулай 9 корабль, хоёр тральщик, 10.000 тонно уһа түрихэ хэмжээтэй нэгэ танкер ба хамтадаа 92.000 тонно уһа түрихэ хэмжээтэй 18 транспорт шалтгагдэбэ.

Апрелиин 15-ай оперативна мэдээнһээ

Апрелиин 15-ай туршада КЕНИГСБЕРГҺЭЭ баруун-хойгуур ба хойгуур земландска хахад арал дээрэ 3-дахи БЕЛОРУССКА фронтын сэргүүд долбологой үргэлжлүүлжэ 60 гаран хуурин газарыг, тэднэй дунда РАУШЕН, ГЕОРГЕНСВАЛЬДЕ, ВАРНИКЕН, ГРОСС КУРЕН, КЛАЙН КУРЕН, БРЮСТЕРФОРТ, ГРОСС ДИРШНАЙМ, КРАЙСЛЯКЕН, ГРОСС ХУБНИКЕН, КЛАЙН ХУБНИКЕН, ДОРБНИКЕН, КРАНСТЕПЕЛЛЕН, ПАЛМНИКЕН, ЗОРГЕНАУ, ВИЛЛНАУ, ТИРЕНБЕРГ, НОГГАУ, КЛАЙН МЕДЕНАУ, МЕДЕНАУ, АДЛИХ ПОВАЙЕН, ШУДИТТЕН, КОНДЕНЕН, ВИДИТТЕН гэдэг газарнуудыг байлдаатайгаар эзэлэн абаба. Энэ оршондо апрелиин 15-дэ болоһон байлдаануудта тус фронтын сэргүүд 3.000 гаран немециз солдат болон офицерыг плендэ абаба.

2-дохи УКРАИНСКА фронтын сэргүүд 3-дахи УКРАИНСКА фронтын сэргүүдэй туһаламжатайгаар ВЕНЭҺЭЭ хойшоо сухариха гэгһэн немециз бүлэг сэргүүдыг бүһэлжэ бута нэрхэн халгааха зуураа, ДУНАЙН зүүн зрьб дээрэ немецүүдэй хамгаалгын газарай хүсэтэ түшэг тулгуурийн пунктнууд болохо КОРНЕЙБУРГ ба ФЛОРИДСДОРФ гэдэг горадуудыг эзэлэн абаад, мүн тэрэшэсэн ХАГЕНБРУНН, БИЗАМБЕРГ, ЛАНГЕНЦЕРСДОРФ, ШТАММЕРСДОФ, ЛЕОПОЛЬДАУ, КАГРАН, ШТАДЛАУ гэдэг хуурин газарнуудыг эзэлэн абаһан байна.

Байлдаануудай ябаса дундуур тус фронтын сэргүүд (3.00 гаран) немециз солдат болон офицерыг плендэ абажа, 32 самолёт, 49 танк ба самоходно ехэ буу, 170 полесвей ехэ буу, 220 миномёт, 215 пулемёт, 750 автомашина, 175 паровоз, 4.500 вагон, сэргэй зөөритэй 39 снлад булян абаба.

3-дахи УКРАИНСКА фронтын сэргүүд долбологой үргэлжлүүлжэ, апрелиин 15-дэ Австриин газар дээрэ ТРАЙЗЕН мүрэн дээрэ немецүүдэй хамгаалгын газарай хүсэтэ түшэг тулгуурийн пункт ба харгы замуудай шухала узел болохо САНКТ-ПЕЛЬТЕН гэдэг горадыг эзэлэн абаад, мүн тэрэшэсэн ПРЕЙВИЦ, ТРАЙС-МАНЗЕР, ПОТТЕНБРУНН, РАТЕРСДОРФ, ШТАТТЕРСДОРФ, АЛЬТ-МАНСДОРФ гэдэг хуурин газарнуудыг эзэлэн абаа.

Апрелиин 14-дэ болоһон байлдаануудта тус фронтын сэргүүд 1.140 немециз солдат болон офицерыг плендэ абаһан байна.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ шухала хубилалтанууд болсогүй.

Апрелиин 14-дэ 67 немециз танк ба самоходно ехэ буу гэмтээһэн ба үгы хэгһэн байна. Агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллерийн буудалгаар дайсанай 57 самолёт унагаагдаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Яагай түлөө» мөддэ далан Бурмонком упрвленияин охотч фонот. А. Пы...

СССР ба Югославия хоорондох наймаанай хубилалтанууд гар тал

1945 оной апрелин Москвада эд байдалсаха тухай Советский Правительство ба Югославский Правительство хоорондоо гар талыг...

Энэ Хэлсээн хэлсэхэдэ ба гражданин тэ Югославияда эд рэгтэй советскэ элскэ Союзай сэрагалон арадай азалыг югославска эдүй абалсахыг харааш...

Советскэ Президент лөөлөгөөр Галаад Наймаанай Ари А. И. Микоян ба Правительство талдаа Наймаанай Министр госполит гэгшэд тус Хэлсэ табигдал.

МОРН УНААДА ЭЗЭН БУСААР ХАНДАХА ЯБАДАЛТАЙ ЭРИД ТЭМСЭХЭ

Адуу морин гэһэн хүлөө ажалай шухала хүдэлмэришүүдыг эрин хөгжэ гараха гол хүсээн гэгһэн. Гадна, морн унаа оройной бэриводо угаасхэ удхашанартай байна. Тимэ дээрэнэй адуу мориндой байдал харууһень наймаануудай хүдэлмэри колхоз бүлэһэй түрүүшын уялга болоно. Колхозуудай унамхай морин бүлээн Улаан Арми болон тылдэхи шаршыг хүдэлмэриг хэрэглэдэхээр шадал тэнэстэй байха эрэгтэй. Гэбэһне, республикын Вярм аймаг, колхозуудай адуу морин дээрэхи эриалтыг харуулаха ялахаар бэшэ байха юм. Олон тэмо колхозуудай морн унаа моринод болон тэрэ мориндоор хүдэлмэриг колхознигуудай харуулагдаа тушаагдажа үгтөөгүй байһаар. Тэрэнһээ болжэ адуу мориндо эзэн бусаар хандаха ябадал хаа-хаанатгүй үзэгдэжэ олон толгой морин хүлөө морин хүсэ абахаяа болһон, мүн хорһон байха юм.

Кударын колхозуудай морин унаа бүришье муу байдалтай оройной. Энэ жэлэй хоёр нарын турши соо эндо 200 гаран морин худ харһон, 185 толгой хүлөө

А. ВИНГРАДС. БМАССР-эй Наркомземэй адуу морн үсхэбэришэ Управлениин (начальник).
Морин хүсэ абахаяа болһоһон байба. Тэрэнһэн Бичурин, Мухаршээрэй, Тарбагатайн, Кяхтын олонхи колхозууд морн унаада хайша хэрэгээр хандажа тэднэриг муугаар харууһалдаг болон эдөөлүүлдэг байха юм. Олон тэмо мориндойн хүлүү нээр холонхой, нурганинь тэһэрхэй байна. Эдэ мэтын баримтанууд юу харууһааб гэхэдэ аймагуудтахы партийна, советскэ, идангаяа газартарилангай органиуд болон тэрэнэй специалистнарай адуу мориндыг үсхэбэрлэхэ хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандаһан ябадал гэрнэлэн.
Мориндыг туһалаан лэ хүний унаха ябадал адуу мориндой тоо толгой бэрин бүтэн байлаха хэрэгтэ ехэ хорһотой байна. Морин бүхэнһе нэгэ гарһаа нүгөө гартэ дамжуулжа байхата сар соотой уһалалдаха эдөөлүүлэгдэхгүй, мүн дайралдһан ээ хо

мүт тоногуудай таарахагүйн бүгэдэндэ мэдэжэ. Гадна, мориндой үбшлэлэн, туһалаанайн түлөө сэхэ харуусаха хүнүүд шье олдохгүй байна.
БМАССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет байгша оной февралин 2-то гарһан тогтоол соого морн унаагай нэмэ байдалда байһан ябадал хабарай тарилгыг амжалтаатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ һаад ушаруулаха байһыень төмдэглээл, февралин 25 хүртэр колхозуудай хүдэлмэриг мориндыг хомүт тэног болон бусад хэрэгсэлүүдтэй хамта колхознигуудтай харуулагдаа тусхай акттар тушааһынь бүхы аймагуудай газарай таһагуудтай дуралдаһан байгаа. Теэд энэ тогтоолыг зарим аймагууд хангалтагүйгөөр дүүргэнэ. Тарбагатайн колхозууд оройдоо 300 гаран хүдэлмэриг мориндоо колхознигуудта тушаажа үгэһэн байха юм. Мүн Прибайкальска, Кударын, Сэлэнгын колхозуудай морн унаагай оройдоо 20 процентэнь хүдэлмэриг хэхэ колхознигуудта даалгажа үгэһэнхэй.
Адуу мориндыг хэрэглэхэ ябадалда хүн бүхэнэй хабалдаха ябадал зарыг уадаха хэрэгтэй.

Колхозой нэгэшье морин тусхай хүндэ тушаагдажа үгтөөгүй байха ёһотгүй. Хүдэлмэри хэхээр бөөдэ тушаажа абаһан мориннойго акт колхозник бүхөн өөртөө абаха эрэгтэй.
Аймагай газарай таһагуудай болон участогуудай зөөвгөлдэмэригэлшэд, тэрэнһэн колхозуудтахы адуу мориндой инспекторнууд морн унаагай хэр зүбөөр хэрэглэдэг тухай, мүн колхознигуудай морн унаха эрхыг гэрнэлэн акт сар үргэлжэ шалгажа байха уялгатай. Хэрбээ тэрэ мориндо хүдэлмэри хэхэ байһан колхознигой тусхай документгүй байһальн тэрэ морн унаха ябадалыг хангалдаха байна. Тэрэнһэн колхозуудай инспекторнууд морн унаха эрхэтэй саарһагүй колхознигуудта морн үгэһэн мориндой гэм зэмэ үгэхэ гү, али яла тохон уялгатай.
Бригадануудай мориндыг сар үргэлжэ хэлгүүлэгдэжэ байха бөөдэ һаа сары унаагай найн байха ябадал хэзэһынь хангалтагүй байна. Тимэдэ колхоз бүхэн сар үргэлжин ахаларна мориндыг шэлэн олохо эрэгтэй.
Тарланажаллы бригада бүхэн колхозой правлени болон бригадираар баталалдан тусхай турам хажлаа эрэгтэй. Энэ хадда

бригадыг жэлд заруулаха, колхоз мориндоо сар соонь наймаар харууһан хангаха байна. Имэриг эгөөд шалмориндыг дүүриг байгуулагдаха ёһон.
Колхозуудай праври унаада найма колхознигуудта мүн мүн муугаар мүүлтэ яла амал тогтоол абаха эрх.
«1945 ондо колхозууд малад гүрэнэй түсэб тү Селпарком болон ЦХТЭЙ тогтоол соо үсхэбэрлэхэ талаар рилго табигдана. Мүүлэ хэрэгтэ колхоз, совхозууд сожо, адуу мориндой рууһалгыг эрид тэднэһе али болон зүбөөр ба галтай уялгатай.
Мүшөө жэлэй морин үсэ морн унаа харуулажа һаалан полесвей хүлөөдээр соонь дүүр колхозник бүхэн оройдоо уялгатай.

Специалистын зүбшэл

Орооното культурануудай үрһые яровизацилха тухай

Энэ жилд манай республикын колхозууд 30.000 гектар яровизацилагдан үрһөөр тариха байна. Яровизацин удхашанар угаа ехэ юм. Тэрэ хада тарьянай үргэжа байха үеин үнжгайрха ябадал хороодог, манай эрхэ байлалда намарай үргэсын эргын хүйтэндэ хүлэдэхнөө хамгаалха найн арга болодог байна. Яровизацилагдан хүрвэтын тарилга жэцдэ найнаар ургадаг шийг нойто абасаар найн байдаг, мүн буртаг үбһэнэй үргэжа ябадал бууруудог юм. Зүбөөр яровизацилагдан үрһэнэй тарилгын түрүү агротехникын ёһоор газарай хүрһе элдүүрнээ, тарилга бөгонхон болзор соо дүүргээд, ургасын хойноһоо найнаар харууһалаад байхад яровизацилха үрһөөр хөһөтэй сасуулахад ургасын гектарай 4—5 центнер дэшилдэг байна.

Тарилга хэхэ болзор хүртэр тоотойхон үдэр үлээ. Аймагай газартарлалын орган болон колхозууд үрһе яровизацилха бэлдхэл энэ гэхээр эхилхэ ёһотой. Тийхэдээ, түбхын түрүүндэ үрһе яровизацилха гэр байра түхээрхэ байна. Үрһе яровизацилха гэр байра бүри тооногүй байха, хэрбээ үрһе түргэн хүртэхэ болоо хаа бэлэн байхаар сэхэ урдаһаа хараһан үдэн болон солхотой байха ёһотой. Яровизацилха байха үдэ энэ гэр соо түвшинһе үдэ целсээр 3—5 градус дулаан байха зэргэтэй. Яровизаци үнгөргэхэ хүдэлмэрдэ хуушан гэр болон амбарнуудыг хэрэглээд эхил байлар. Яровизаци гэрэй палаахын талмай нэгэ центнер тарьян тухалыг 2 квадратметр хараһа хэмжээтэй байха ёһотой. Энэ хүдэлмэрдэ хэрэглэгдэхэ шухала зүйлүүд—термометр, үһа хэхэ бочко, түмэр ведро, үһа сасаха хоолойтой шүүр, модон хүрээ, тармуур бэлдхэгдэхэ байна. Орой элснэлэг орооното культурануудай үрһе яровизацилхада найн байдаг, хэрбээ ажалыда тэрэнэй дутамаг байгашаа ямарһие сорг абахада болохо юм. Яровизацилха үрһе үргэха талаараа эрхм шанартай, тэрэнэлэн найнаар сээрлэгдэн байха зэргэтэй. Няархан, хухархан, хорһонийн, хэхархан үрһе яровизацилхада тарьян соо орохо зэргэгүй, тэрэ хада буртажа элүүр үрһе гэмтээхэг юм.

Шениеын порголын тулада 15,5 процент шийгтэй 100 килограм тарьян бүридэ 31 литр үһа, өвсө болон ячменьдэ—35

В. МАМИЛОВ, БМАССР-эй Наркомземэй сөргөсөй, Упит рөвлөнгийн начальниж.

★ ★

литр абаха хэрэгтэй. Яровизаци хэхэдээ үһанай хэмжүүр алдажа ойт болохогүй. Хэрбээ үһа ехээр абаа хаа үрһе хэтэрхэй ехээр ургэжа саялээр тариха аргагүй болодог юм. Үһанай багадал яровизаци хэгдэдэггүй байна.

Яровизацилхада палааха дээрэ адхалдажа обоолодоһон үрһенэй үндэрын хоёр тоноһоо үндэр байха зэргэгүй. Обоотой тарьянда адхаха үһа нэгэ зулаар гоожуулжа болохогүй, юуб гэхэдэ, палааха дээгүүр урдажа үрһеэ поргохогүй байна. Үрһе поргохо үһаяа талалжа бэлдхэд, тарьягаа 3 дахин шийгтүүлхэ хэрэгтэй. Үһанай температура тиймэ хүйтэн байха зэргэгүй. Үрһе шийгтүүлхэдээ обоотой тарьянай захар үһа гоожуулха ёһотой. Тийхэдээ нуруон тарьягаа хажуу тэһэнь тармажа холиолуулан худхаха хэрэгтэй. Обоотой бүхы тарьян поргоһонийгоо нүүлээр палааха дээгүүр 20—25 сантиметр зузаан хэмжээтэйгээр тармажа тархаха ёһотой. 2—3 час болһоний удаа бүхы үрһеэ дахад худхажа шийг нойтынь тааруулхэ хэрэгтэй.

Шийгтүүлхэн үрһенэй (энэ-нийлэ үглээгүүр үнгөргэхэдэ найн) бүхы шийг нойто бөхдөө татажа, ороһоний дээдэ захын хуурай шахуу болоод байхад түрүүшыхидээ тон аядаар хоёрдохэ поргохо ёһотой. 2—3 час болоод энэ үрһеэ баһа худхад удаалхы үглээгүүр хүртэр орхихо хэрэгтэй. Тийн үглээгүүр болоход гурбадахы—үүлһын шийгтүүлгэ хэгдэдэг юм. Энэ үдэ үрһенэй обоодо термометр тэбижа температурын шалгалжа байха хэрэгтэй. Тэрэнэй температура целсээр 12 градусхаа дээшэ гарахагүй, 8 градусхаа доошо орохогүй ёһотой. Эгээд найн температурын 8—12 градус дулаан байха зэргэтэй. Өвсө, ячменьн үрһенэй температура гурбадахы дөбтэйлгын нүүлдэ 3—5 градус байха ёһотой. Энэ хада яровизацин нүүл хүртэр нимээрээ байлагдаха байна. Хүрэнгийн 8 градус халаат, мүн обоотой өвсөй 3 градусхаа доошо бөшэ байхад тарьягаа үндэр болгон обоолжо үүдэ сонхобо хааха хэрэгтэй. Температурын ямарһие байгаа хаа үрһеэ үдэр бүри худхажа байха шухала.

Яровизацида зориулагдаһан шениеын хороор угаахад нэгэ

центнер үрһэндэ 100—150 грамм хэмжээтэй «АВ» гэдэг препараттаар хуурай аргаар үйлдбэрилхэ хэрэгтэй. Яровизацида зориулагдаһан шениеын үрһе ондоо хуурай хорьор угаажа болохогүй. Хэрбээ яровизацида зориулагдаһан шениеын хуурай хороор угаагдаагүй байбал СССР-эй Наркомземэй захбарин ёһоор, үрһеэ хоёрдохэ поргохо үдөө шийгтэй формалинаар угаахад болохо. Иймээр үрһе угаахад 10 литр үһан бүридэ 25 кубическ сантиметр хэмжээтэй формалин абаха байна. Формалинаар поргоһонийгоо удаа үрһеэ ходо худхажа бүхы хорьонь найса тарааха, тэрэнэлэн брезентээр хушаад 2—3 час соо байлаха хэрэгтэй. Хэрбээ гөрэй температурын 5 градусхаа доошо дулаан байгаа хаа үрһеэ хушаатай зандаһ удаан байлахада болохо. Энэ үдэ удаа үрһеэ худхажа 20—25 сантиметр зузааннаар тараагаад гурбадахы шийгтүүлхэ хүртэр орхихо хэрэгтэй.

Өвсө болон ячменьн үрһе гансал формалин хороор хоёрдохэ шийгтүүлгэ дээрэ угаагдааг юм. Үрһенэй гурбадахы поргоһыг ходо сээр үһаар үнгөргөжэ байна. Формалинтайгаар хоёрдохэ болон гурбадахы сээр үһаар поргоходоо түргэн саг соо дүүргэхы оролдохо хэрэгтэй. Тийхэдэ формалинтайгаар шийгтүүлхэнэй удаа 6 час болоод түрүүшын үһанай бүхы хүрэнгэдэ шэнгэн хойно нүгөөдөө адхаха ёһотой.

Формалин хороор угаагдаһан үрһе наранай гэрэдэ гудуулжа болохогүй. Яровизацилгадан үрһөөр ехэ тарилга хэхэ байһан колхозууд үдэр бүри тариха талмайгаа хэмжээгээр үрһенэй яровизаци үнгөргөхэ зэргэтэй. Тиймэ тулада нэгэ үдэр соо хэдэ шэнгэн тарилга хэхээрээ харалал үрһеэ поргохо байна. Яровизацилгадан үрһе селжын дээдэ хаягаар хажууаха хэрэгтэй.

Тэрэнэлэн яровизацилгадан үрһе тариха нормодо ехэхэн ашхарал табилдаха зэргэтэй. Юуб гэхэдэ үрһе пород байхадла том боложо шийгүүрын хүндэ байлар юм.

Газарай таһаг болон МТС-үүдэй дэргэдэ тусхай курс дүүргэжэ мэргэжлэн колхознууд яровизаци хэхэ ёһотой.

Ургаса дэшилүүлхэ нэгэн шухала зүйл болохо яровизаци мүнөө хабар эрхим найнаар үнгөргэхын түлээ бүхы колхознууд тэмсэхэ үйлдэтай.

Хоер трактористнуудай мурисөөн

«Улаан Сэлэнгэ» газетын үүсхэлээр Сэлэнгийн болон Селендумин МТС-үүдэй хоёр трактористнуудай дунда социалистическэ мурисөөн амхидхэгдөө. Тельманей нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрнэхэ Сэлэнгийн МТС-эй түрүү трактористка Хангай Дайсеева гэгшэ НАТИ трактораараа 10 хүдэлмэрин үдэргэ эрхим шанартайгаар халаан соого 100 гектар культурицилжа, 100 га хахалха, 200 гектар тариха, горьчи арбалха, тохическэ найн харууһа эхилд хэхэ уалга абаат, Селендумин МТС-эй түрүү тракторист Бадмацирен Буянтуев гэгшые социалистическэ мурисөөндэ уриа.

Тэрэнэй уриалыг халуунаар утгажа эһан Селендумин МТС-эй тракторист Бадмацирен Буянтуев хабарай полевои хүдэлмэринге үһа болзор сонь үнгөргөхө хэмжээнүүдыг хараллан нимэрхүү уялга абажа социалистическэ мурисөөндэ оролсоо. Дээрэхэ трактористнуудай мурисөөнэй ябасыг «Улаан Сэлэнгэ» газетын редакциин хүдэлмэриндэ үргэжэ шалгалжа, газетын хуудаланда ходо харуулха байна.

Рузвельтын найа бараһан тухай

ВАШИНГТОН, апрелин 13. Рузвельт болбо (ТАСС). Рузвельтын врач вице-адмирал Макинтайр гэгшэ ниггэжэ мэдүүлбэ: «Президент болбо гэб гэгтэ найа бараһан байгаа. Би үсөггэдэр үглөөгүүр Уэрм-Сирингсхээ үһөө гэмгүй байна гэжэ мэдээсэл телефоноор абааһам».

Рузвельт боло туршада Уэрм-Сирингсхээ гэжэ хэблэл зурааша болбо портрет зуража үсөггэдэр үдэр болбо байгаа. Тийгээд оронгүйгөөр найа нэм».

Трумэнэй мэдүүлгэ

ВАШИНГТОН, апрелин 13. (ТАСС). Рузвельтын найа бараһанай нүүлээр 3 час болоод байхад Трумэн гэгшэ президентын тушаалда ороод, дайн сэрэгыг амжалтатайгаар дүүрэтэрын үргэлжлүүлхэ өөрынгөө һанал бодол тухай сонсохобо. Тэрэ хада зарлагдан болзор

соо Сан-Франциско пи болохо гэжэ гүрэнэй секретар гэгшые түлөөлб. Трумэн болбо Гүрэнэй үргэлжлүүлгэтын кабинет тэрэ үлдэхэ өөрынгөө тухай сонсохобо.

Баруун Европодохи дайнай ябуул

ЛОНДОН, апрелин 15. (ТАСС). Союзнигуудай экспедиционн хүсэлүүдэй верховно командованин штабэй мэдээсэл соо хэлэгдэхын хада союзнигуудай сэрэгүүд Пеллеһээ сааша 18 километр дабшаба. Юльден шадар байлаанууд боложо байна. Союзнигуудай сэрэгүүд Тангермюнд шадар Эльба мүрэндэ хүрөөд, тус городто байлаануудыг хэжэ байна. Союзнигуудай сэрэгүүд Эльба мүрэнне хоёр газарта гаталан гараба. Тус мүрэнэй зүүн өрөдэ гарһан союзнигуудай частнууд дайсавай нэгэ хэдэ-контратаканыудыг сухаруулан сохыб. Дайсан хада союзнигуудай дэбтожо ябаа частнуудыг артиллерээр буудана.

Гариска ой могойгуудай хуягта ташууд 18 шахуу километр дабшажа, Дессаурагшаа 5 километр пунктда хүрэнхэй. Кова отряднуудай 11 километр дабшажа, Галаа частнууд Галаа километр ба километртэ байһан хүрөөб. Цейц дайсан лэгдөө. Тус городто союзнигуудай частнууд 26 километр дабшажа, Хейнруугаар Мейндорф гегинэй оршондо хүрэнхэй.

Заһабари

Манай газетын апрелин 15-ай номертэ түрүүшын нюур дээрэ «посол господин В. А. Гарримантэй уулзаба» гэһэн гаршагыг «посол господин А. Гарримантэй уулзаба» гэжэ ушлаха ба хоёрдохон нюурта «В. М. Ломосов»

Гэһэн гаршагыг «М. сов» гэжэ заһабар гуйна. Алдуу гарһан частнуудтань хэмжээ

Харисулгата редактор Ц. Г. ГАЛСА

Б.-М. Гүрэнэй филармони.

Ленкнэй орденото Гүрэнэй Бурят-Монго театр соо

Миял 2 үдэшэ (апрелин 17 ба 18-дэ) КАСТЕЛЛО ГЭГШЫН Ухаан сэдхэлэй туршалганууд болохо холо НУУНАН ХҮНЭЙ НАНААЕ ТААХА ния туршалгануудыг бүхы дэлхэйн хэлэн хэдэг байна

П. П. Чайковскийн нэрэмжэтэ Лейпцигскэ консерватор Олга Кенстантиневна Могилевская

Бурят-Монголой Гүрэнэй филармонин артист Насторский

Хүгжэмэй иллум сатира хөөрөхэ

Баледэй артистка Рена Деаль хатар шада дари Удэшын 9 ч. эхилхэ Апрельин 17 ба 18-ай үдэрүүдтэ

Үхибүүдтэ зориулһан концерт: 6:30 часа эхилхэ

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 35. ТЕЛЕФОНЫ: ответ. редактора—7-83; зам. ответ. редактора—7-83; ствет. секретаря—3-23. отк. партийной жизни и промышленности—7-83; сельского хозяйства—6-03. писем и переводов—6-03 (2 зв.); объявлений—2-64 (2 зв.).